

Honorowy Patronat Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy

Uroczystości pogrzebowe

*śp. admirała floty Józefa Unruga
i Jego Małżonki
śp. Zofii Unrug*

Hel, Gdynia

1-2 października 2018 r.

Komitet Organizacyjny:

Rodziny: śp. adm. floty J. Unruga i Jego Podwładnych

oraz

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

BBN
BIURO
BEZPIECZEŃSTWA
NARODOWEGO

1 października 2018 r. – Hel
Uroczystości upamiętniające śp. admirała floty Józefa Unruga
i Jego Małżonkę śp. Zofię Unrug

10.00 – 11.00 msza święta w kościele pw. Bożego Ciała w Helu (ul. Wiejska 46)

11.30 – 12.30 uroczystości patriotyczne przed Pomnikiem Obrońców Helu

13.00 – 14.30 uroczyste przejście okrętów MW RP z Helu do Gdyni,
z trumnami śp. adm. floty Józefa Unruga i Jego Małżonki
śp. Zofii Unrug na pokładzie

*(w przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych
przejazd drogą lądową)*

14.30 – 15.15 przejście konduktu pogrzebowego do kościoła Marynarki
Wojennej RP pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Gdyni
Oksywiu (ul. inż. J. Śmidowicza 47)

15.15 czuwanie przy trumnach

2 października 2018 r. – Gdynia
Uroczysty pogrzeb państwowy śp. admirała floty Józefa Unruga
i Jego Małżonki śp. Zofii Unrug

9.30 – 10.00 przybycie uczestników uroczystości do kościoła Marynarki
Wojennej RP pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Gdyni
Oksywiu (ul. inż. J. Śmidowicza 47)

10.00–11.15 msza święta pogrzebowa

11.15 – 12.50 przejście konduktu pogrzebowego na Cmentarz Marynarki
Wojennej (ul. ks. Muchowskiego 18)

*(możliwość przejazdu autobusami zapewnionymi przez
3. Flotyllę Okrętów)*

12.50 – 14.00 - uroczysty pochówek w Kwaterze Pamięci na Cmentarzu
Marynarki Wojennej, z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy

*- wręczenie przedstawicielowi rodziny aktu pośmiertnego
mianowania śp. Józefa Unruga na stopień admirała floty*

Szanowni Państwo,

W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy, Zwierzchnika Sił Zbrojnych oraz Komitetu Organizacyjnego, mam zaszczyt poinformować, że 2 października br. w Gdyni odbędzie się uroczystość państwowego pogrzebu śp. admirała floty Józefa Unruga i Jego Małżonki Zofii Unrug.

Admirał floty Józef Unrug urodził się 7 października 1884 r. w Brandenburgu koło Berlina, w rodzinie kultywującej polskie tradycje sięgające XVI w. kiedy to przodek rycerskiego rodu v. Unrub – Krzysztof I otrzymał polski indygenat i osiedlił się w Wielkopolsce. Józef kontynuował rodzinne rzemiosło wojskowe. Jego ojciec Tadeusz, w randze generała, służył w gwardii pruskiej.

Józef Unrug, do zakończenia I wojny światowej, walczył w marynarce wojennej Cesarstwa Niemieckiego jako dowódca flotylli i komendant szkoły okrętów podwodnych. Tuż po odzyskaniu niepodległości wystąpił z Kaiserliche Marine i wraz z innymi polskimi żołnierzami, którzy walczyli dotąd po stronie zaborców wrócił do Polski, by rozpocząć służbę w Polskich Siłach Zbrojnych. 19 maja 1919 r. zgłosił gotowość do odbudowy polskiej marynarki wojennej. Jako podwładny, a następnie wieloletni przyjaciel admirała Jerzego Świrskiego tworzył i odradzał polską flotę wojenną. W 1925 r. został jej dowódcą. Kilkanaście lat wcześniej poznał Zofię Unrug, z którą ożenił się w 1921 r. Państwo Unrug mieli jednego syna, Horacego ur. w 1930 r.

W 1933 r. Józef otrzymał kolejny awans do stopnia kontradmirała, a tuż przed wybuchem II wojny światowej, objął stanowisko dowódcy Floty i Obrony Wybrzeża. Ta część polskiej ziemi wraz z Helem, broniona przez admirała Józefa Unruga i Jego Żołnierzy, była jednym z najdłużej utrzymujących się punktów oporu w trwającej kampanii wrześniowej. Jednak po poddaniu się Warszawy, wobec naporu wojsk niemieckich, złej sytuacji polskich wojsk lądowych i przede wszystkim w trosce o ludność cywilną, Józef Unrug – jako dowódca i żołnierz podjął najtrudniejszą decyzję o kapitulacji. 2 października 1939 r. o godz. 11.00 Hel zapisał się w historii jako ostatnia kapitulująca twierdza Wojska Polskiego.

Admirał Józef Unrug trafił do niewoli niemieckiej. Wraz z innymi oficerami i uczestnikami walk na Helu został umieszczony w oficerskim obozie jenieckim. Tam doszło do heroicznego świadectwa wierności i odwagi. Na podejmowane przez Niemców próby porozumienia się w języku niemieckim, admirał odpowiadał w języku polskim i w obecności polskiego świadka: „Jestem polskim oficerem i wyrzuciłem z pamięci język niemiecki 1 września 1939 roku”. Odrzucał również oferowane przez Niemców stanowiska w Kriegsmarine.

W następnych latach przewożony był do siedmiu kolejnych obozów jenieckich. Tragiczne lata działań wojennych zakończyły się dla Niego 29 kwietnia 1945 r., kiedy żołnierze amerykańscy wyzwolili niemiecki obóz Murnau w Bawarii.

Po zakończeniu II wojny światowej, w Wielkiej Brytanii, Józef Unrug brał udział w demobilizacji Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Został I zastępcą szefa Kierownictwa Marynarki Wojennej, a 2 września 1946 r. otrzymał awans do stopnia wiceadmirala.

W styczniu 1947 r. został odznaczony Złotym Krzyżem Orderu Wojennego Virtuti Militari IV klasy.

Rząd brytyjski przyznał Józefowi Unrugowi emeryturę, jednakże On, solidaryzując się z setkami tysięcy polskich żołnierzy, walczących po stronie aliantów, którzy takich świadczeń nie otrzymali – odmówił jej przyjęcia. Nie mogąc wrócić do kraju, rządzonego przez komunistów, zdecydował się na emigrację.

W 1948 r. razem z żoną wyjechali do Maroka. Od 1958 r. Józef i Zofia przebywali w domu spokojnej starości dla byłych kombatantów i polskich uchodźców politycznych w Lailly-en-Val koło Orleanu we Francji. Admiral zmarł w roku 1973. Jego żona odeszła w 1980 r. Oboje zostali pochowani na cmentarzu w Montrésor.

Nad przygotowaniem uroczystości zwiędzającej działania na rzecz uczczenia pamięci i godnego uhonorowania admirała floty Józefa Unruga i jego podwładnych czuwał – działający pod patronatem Prezydenta RP – Komitet Organizacyjny, w skład którego weszli przedstawiciele Rodzin śp. Marynarzy, a także Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Instytutu Pamięci Narodowej, Ministerstwa Obrony Narodowej – w tym Marynarki Wojennej RP, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Urzędu Miasta Gdyni.

Uroczysty, państwowy pogrzeb śp. admirała floty Józefa Unruga i złożenie jego szczątków wraz ze szczątkami żony śp. Zofii Unrug w Kwaterze Pamięci na gdyńskim Oksywiu, to symboliczne dopełnienie jego woli, zgodnie z którą pragnął spocząć na ojczystej ziemi wraz ze swoimi towarzyszami broni. Po 45 latach od śmierci admirała polskie państwo spłaca dług, zaciągnięty w czasie wojny. Tworząc marynarski „panteon” na Oksywiu, symbolicznie wyraża wdzięczność Ojczyźnie nie tylko wobec ludzi morza, którzy teraz w nim spoczną, ale także tych, o których jeszcze nie wiemy, i których poświęcenia nie znamy.

Wspólnie uczcijmy pamięć bohaterskiego Dowódcy Floty i Jego Małżonki 2 października 2018 r.

*Paweł Soloch
Sekretarz Stanu,
Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego*